

Suvestinė redakcija nuo 2021-07-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-01-24, i. k. 2020-01128

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO VALSTYBINĖSE MOKYKLOSE TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. sausio 24 d. Nr. V-76
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi:

1. Tvirtinu Mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos aprašą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šio įsakymo 1 punktu patvirtinto Mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos aprašo 10 punktas įsigalioja 2020 m. rugsėjo 1 d.

3. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. ISAK-2490 „Dėl Mokinių nemokamo maitinimo Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos įsteigtose mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Algirdas Monkevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir
sporto ministro

2020 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. V-76

MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO VALSTYBINĖSE MOKYKLOSE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių, kurie turi teisę gauti nemokamą maitinimą ir mokosi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – Ministerija) įsteigtose ikimokyklinio ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose bei profesinio mokymo įstaigose (toliau – Mokyklos), nemokamo maitinimo organizavimą, nemokamo maitinimo organizavime dalyvaujančių subjektų veiklos koordinavimą ir valstybės biudžeto lėšų tikslinį naudojimą.

2. Nemokamas maitinimas Mokyklose organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. A1-183 „Dėl Kai kurių socialinei paramai gauti reikalingų formų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. A1-283 „Dėl Teisės aktų, numatytų Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme, patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, šiuo Aprašu.

3. Mokinių nemokamo maitinimo rūšys yra šios – pusryčiai, pietūs, pavakariai, maitinimas mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose.

4. Apmokėjimą už maitinimą mokinių, gyvenančių mokyklų, kurių steigėja yra Ministerija, bendrabutyje nustato Apmokėjimo už maitinimą mokinių, gyvenančių bendrojo lavinimo mokyklos bendrabutyje, tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. ISAK-59 „Dėl Apmokėjimo už maitinimą mokinių, gyvenančių bendrojo lavinimo mokyklos bendrabutyje, tvarkos aprašo patvirtinimo“.

II SKYRIUS NEMOKAMĄ MAITINIMĄ ORGANIZUOJANČIOS ĮSTAIGOS IR JŲ FUNKCIJOS

5. Ministerija vykdo šias funkcijas mokinių nemokamo maitinimo administravimo srityje:

5.1. nustato lėšų poreikį išlaidoms produktams (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį), kai mokiniai maitinami nemokamai. Lėšų poreikis išlaidoms produktams (įskaitant prekių pirkimo ir pridėtinės vertės mokestį) nustatomas atskiru Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu;

5.2. skirsto lėšas, skirtas išlaidoms produktams ir mokinių nemokamo maitinimo administravimo išlaidoms finansuoti, savo įsteigtoms mokykloms, atsižvelgdamos į lėšų poreikiui turinčių įtakos veiksnių kitimą;

5.3. renka, kaupia ir analizuoja duomenis apie suteiktą nemokamą maitinimą mokiniams ir lėšų panaudojimą mokyklose, laiku apskaičiuoja papildomai reikalingas ar numatomas nepanaudoti einamaisiais metais lėšas;

5.4. teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai duomenis apie valstybės biudžeto lėšų poreikį išlaidoms produktams finansuoti ateinantiems metams;

5.5. gavusi informacijos apie pasikeitusias aplinkybes, turinčias įtakos skiriant socialinę paramą mokiniams, ar kilus įtarimui, kad pateikta neteisinga informacija arba ji yra nuslėpta, apie tai praneša savivaldybės, kurioje priimamas sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo, administracijai;

5.6. atsako už valstybės biudžeto lėšų tikslingą panaudojimą.

6. Mokyklos, organizuojančios nemokamą maitinimą, direktorius:

6.1. skiria atsakingą asmenį už nemokamo maitinimo organizavimą Mokykloje;

6.2. įpareigoja Mokyklos buhalterį vykdyti finansinę nemokamo maitinimo lėšų apskaitą ir atskaitomybę;

6.3. atsako už valstybės biudžeto lėšų, skiriamų nemokamam maitinimui, tikslingą panaudojimą ir apskaitą teisės aktų nustatyta tvarka;

6.4. kreipimasi dėl teisės gauti nemokamą maitinimą organizuoja vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo 10 straipsniu ir informuoja apie tai mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus);

6.5. pasibaigus kiekvienam kalendorinių metų ketvirčiui, iki kito ketvirčio pirmojo mėnesio 10 dienos pateikia Ministerijai užpildytą Ketvirtinę mokinių nemokamo maitinimo mokyklose ataskaitą, pagal formą, pateiktą Duomenų apie suteiktą socialinę paramą mokiniams teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. A1-283, „Dėl Teisės aktų, numatytų Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme, patvirtinimo“, 1 priede;

6.6. iki kiekvienų kalendorinių metų sausio 10 dienos pateikia Ministerijai metinę mokinių nemokamo maitinimo ataskaitą, užpildytą pagal Mokinių nemokamo maitinimo ataskaitos formą, kuri pateikta Duomenų apie suteiktą socialinę paramą mokiniams teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. A1-283, 2 priede;

6.7. iki kiekvienų kalendorinių metų balandžio 10 dienos pateikia Ministerijai duomenis apie lėšų poreikį išlaidoms produktams (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį) finansuoti ateinantiems metams, užpildydamas Metų lėšų poreikio išlaidoms produktams finansuoti formą, pateiktą Duomenų apie valstybės biudžeto lėšų poreikį socialinei paramai mokiniams teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. A1-283 „Dėl Teisės aktų, numatytų Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme, patvirtinimo“, 1 priede;

6.8. Aprašo 6.5, 6.6 ir 6.7 papunkčiuose nurodyti dokumentai Ministerijai teikiami asmeniškai, siunčiami paštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis (pasirašyti saugiu elektroniniu parašu);

6.9. kontroliuoja, kad teikiama maitinimo paslauga būtų kokybiška ir atitiktų Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir maitinimo organizavimo patalpų higienos normų reikalavimus.

III SKYRIUS

NEMOKAMO MAITINIMO SKYRIMAS IR TEIKIMAS

7. Nemokamas maitinimas skiriamas pagal vieno iš mokinio tėvų, globėjų ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų, pilnamečio mokinio ar nepilnamečio mokinio, kuris yra susituokęs arba emancipuotas, mokinio nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų, turinčio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą, kurie kreipiasi dėl socialinės paramos mokiniams gavimo (toliau – Pareiškėjas) prašymą-paraišką Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka.

7¹. Mokiniam, kuris mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo ar pagal pradinio ugdymo programas pirmoje ir antroje klasėje, nemokami pietūs skiriami be atskiro vieno iš mokinio tėvų, globėjų ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų kreipimosi. Jeigu socialinės paramos poreikio nėra, vienas iš mokinio tėvų, globėjų ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų gali informuoti (tiesiogiai, paštu arba elektroninio ryšio priemonėmis) Mokyklos, kurioje mokins mokosi, administraciją apie šios paramos atsisakymą, nurodymas mokinio vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą) ir patvirtindamas, kad atsisako skirtos paramos. Jeigu atsisakius paramos atsirado jos poreikis, vienas iš mokinio tėvų, globėjų ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų gali kreiptis (tiesiogiai, paštu arba elektroninio ryšio priemonėmis) į Mokyklos, kurioje mokins mokosi, administraciją dėl šios paramos skyrimo, nurodymas mokinio vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą) ir datą, nuo kada parama turi būti skiriama.

Papildyta punktu:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

8. Pareiškėjas dėl socialinės paramos mokiniams, išskyrus mokinius, kurie mokosi Mokyklose pagal priešmokyklinio ir/ar pradinio ugdymo programas pirmoje ir antroje klasėje, kreipiasi į savivaldybės, kurios teritorijoje Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, administraciją, o jeigu jo gyvenamoji vieta nedeklaruota ir jis nėra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, – į savivaldybės, kurios teritorijoje faktiškai gyvena, arba Mokyklos, kurioje mokins mokosi ar kuri organizuoja vasaros poilsio stovyklas, administraciją arba per Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą www.spis.lt. Patvirtintame prašyme-paraiškoje pareiškėjas apie save ir bendrai gyvenančius asmenis nurodo šiuos duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą ((jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą), o jeigu gyvenamoji vieta nedeklaruota ir asmuo nėra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, – faktinės gyvenamosios vietos adresą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

9. Kad mokins gautų nemokamą maitinimą nuo mokslo metų pradžios, Pareiškėjas gali kreiptis nuo tų metų rugpjūčio 1 dienos, o kad mokins gautų nemokamą maitinimą nuo kalendorinių metų pradžios – nuo prieš tai einančių metų gruodžio 1 dienos. Mokiniam, kuris mokosi Mokyklose pagal priešmokyklinio ir/ar pradinio ugdymo programas pirmoje ir antroje klasėje, nemokami pietūs skiriami nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos pagal mokinių sąrašą. Šis sąrašas iki kiekvienų kalendorinių metų rugpjūčio 20 dienos

sudaro, patvirtina ir pateikia (tiesiogiai, paštu arba elektroninio ryšio priemonėmis, pasirašytą saugiu elektroniniu parašu) Ministerijai mokyklos, kurioje mokiniai mokosi, administracija. Mokyklos administracija mokinių sąraše nurodo šiuos mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo ar pagal pradinio ugdymo programą pirmoje ar antroje klasėje, duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą), gyvenamosios vietos adresą. Jeigu mokykloje, kurioje mokinsys mokosi, iš mokinio tėvų, globėjų ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų gaunama informacija, kad šios paramos poreikio nėra arba, atsisakius šios paramos, atsirado poreikis mokiniui ją gauti, mokyklos administracija apie tai informuoja Ministeriją, nurodydama mokinio vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą), gyvenamosios vietos adresą ir paramos atsisakymo arba skyrimo datą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

10. Mokiniais, kurie mokosi Mokyklose pagal priešmokyklinio ir/ar pradinio ugdymo programas pirmoje ir antroje klasėje mokykla organizuoja nemokamus pietus nevertinant gaunamų pajamų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

11. Ministerija nustato produktams įsigyti skiriamų lėšų dydį, vadovaudamasi Socialinės paramos mokiniams įstatymo 7 straipsniu. Sprendimas tvirtinamas švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu.

12. Nemokamas maitinimas mokiniams teikiamas:

12.1. toje Mokykloje, kurioje mokosi, neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą;

12.2. vasaros atostogų metu mokyklų organizuojamose vaikų vasaros poilsio stovyklose, išskyrus tuos atvejus, kai yra skirtos lėšos šių stovyklos dalyvių maitinimui iš kitų finansavimo šaltinių;

12.3. Jeigu mokiniui, kuris mokosi pagal suaugusiųjų ugdymo programą, per laikotarpį, kurį jam paskirtas nemokamas maitinimas, sukanka 21 metai, nemokamas maitinimas teikiamas iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, IV gimnazijos klasės mokiniui – iki brandos egzaminų sesijos pabaigos.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

13. Mokiniais nemokamas maitinimas gali būti skiriamas kai yra šios aplinkybės:

13.1. mokinsys mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, ikimokyklinio ugdymo mokyklose ar pas kitą švietimo teikėją (išskyrus laisvąjį mokytoją) pagal bendrojo ugdymo programas, įregistruotas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre, ar pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

13.2. vidutinės pajamos vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienam gyvenančiam asmeniui (toliau – Vidutinės pajamos vienam asmeniui) per mėnesį yra mažesnės kaip 1,5 valstybės remiamų pajamų dydžio arba Vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 2 valstybės remiamų pajamų dydžiai, atsižvelgiant į bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas šiais atvejais: ligos, nelaimingo atsitikimo, netekus maitintojo, kai motina

ar tėvas vieni augina vaiką (vaikus), kai bendrai gyvenantys asmenys augina tris ir daugiau vaikų ar bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienas gyvenantis asmuo yra neįgalus;

13.3. Priklausomai nuo prašymo-paraiškos ir visų dokumentų, reikalingų mokinių nemokamam maitinimui skirti, pateikimo dienos, mokinių nemokamas maitinimas skiriamas:

13.3.1. nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, IV gimnazijos klasės mokiniams – iki brandos egzaminų sesijos pabaigos;

13.3.2. pateikus prašymą-paraišką mokslo metais, – nuo informacijos apie priimtą sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo gavimo mokykloje kitos dienos iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, IV gimnazijos klasės mokiniams – iki brandos egzaminų sesijos pabaigos.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

14. Mokiniui pakeitus Mokyklą, ankstesnės mokyklos administracija naujos mokyklos administracijai ne vėliau kaip kitą darbo dieną po mokyklos pakeitimo dienos pateikia (tiesiogiai, paštu arba elektroninio ryšio priemonėmis, pasirašytais saugiu elektroniniu parašu) laisvos formos pažymą apie mokinio teisę gauti nemokamą maitinimą ir informuoja Pareiškėjo gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją apie tai, kad mokinys pakeitė mokyklą (informuojant nurodomas mokinio vardas, pavardė, asmens kodas (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo data), naujos mokyklos pavadinimas ir data, nuo kurios mokinys pakeitė mokyklą). Laisvos formos pažymoje mokyklos administracija nurodo šiuos mokinio duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą), gyvenamosios vietos adresą. Mokiniui nemokamas maitinimas naujoje mokykloje pradedamas teikti nuo kitos darbo dienos, po to, kai pažyma buvo gauta mokykloje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

15. Mokiniams vietoj nemokamo maitinimo negali būti išmokami pinigai.

16. Nemokamas maitinimas neskiriamas:

16.1. vyresniems kaip 21 metų mokiniams, kurie mokosi pagal suaugusiųjų ugdymo programas, išskyrus šio Aprašo 12.3 papunktyje nustatytą atvejį;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

16.2. mokiniams, kurie mokosi ir pagal bendrojo ugdymo, ir pagal profesinio mokymo programas;

16.3. mokiniams, kurie yra išlaikomi (nemokamai gauna nakvynę, maistą ir mokinio reikmenis) valstybės arba savivaldybės finansuojamose įstaigose;

16.4. mokiniams, kuriems Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka nustatyta vaiko laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba);

16.5. kai nėra aplinkybių, nurodytų Aprašo 13 punkte;

16.6. kai Pareiškėjas:

16.6.1. prašyme-paraiškoje nenurodo išsamios ir teisingos informacijos, įrodančios asmens teisę gauti socialinę paramą mokiniams, ir nepateikia šiai paramai gauti būtinų dokumentų;

16.6.2. neinformuoja gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos apie pasikeitusias aplinkybes, turinčias įtakos teisei į socialinę paramą mokiniams, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos;

16.6.3. nesudaro savivaldybės administracijai galimybės tikrinti bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašyti buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą.

17. Mokiniam nemokamas maitinimas neteikiamas, jeigu jų tėvai (globėjai, rūpintojai) yra atleisti nuo mokėjimo už vaikų maitinimą Mokyklų bendrabučiuose.

18. Nemokami pusryčiai, pietūs ir pavakariai organizuojami Mokykloje iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, o IV gimnazijos klasės mokiniams – iki brandos egzaminų sesijos pabaigos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

19. Mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai, pavakariai), esant Pareiškėjo prašymui bei vadovaujantis Mokyklos direktoriaus įsakymu, gali būti atiduodami į namus tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Nemokamas maitinimas Mokyklose finansuojamas iš valstybės biudžete skirtų bendrųjų asignavimų Ministerijai. Išlaidoms socialinei paramai administruoti per kalendorinius metus gali būti panaudojama ne daugiau nei 4 procentai nuo panaudotų lėšų išlaidoms produktams ir mokinio reikmenims (įskaitant prekių pirkimo ir pridėtinės vertės mokestį) finansuoti.

21. Ministerija turi teisę atlikti Mokyklose nemokamo maitinimo lėšų panaudojimo teisėtumo ir tikslingumo auditą.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-478](#), 2021-03-29, paskelbta TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06224

Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. sausio 24 d. įsakymo Nr. V-76 „Dėl Mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo